

Algemeen
Pensioenfonds

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Europaweg 27
9723 AS Groningen
Postbus 5061
9700 GB Groningen
www.stappensioen.nl

Datum

12 februari 2021

Contactpersoon

Gerard Frankema

Ons kenmerk

Bijlage(n)

Onderwerp

Reactie Internetconsultatie

Geachte heer Koolmees,

Met deze brief reageert Stap Algemeen Pensioenfonds op de internetconsultatie 'Wet toekomst pensioenen', gepubliceerd op 16 december 2020 dat strekt tot herziening van de tweede pijler van het pensioenstelsel. Stap onderschrijft en ondersteunt de noodzaak van de voorgestelde herziening van de tweede pijler. Wij zien in de complexe overgang van het oude stelsel naar het nieuwe stelsel voor algemeen pensioenfonds een belangrijke rol weggelegd. Algemeen pensioenfonds kunnen oplossingen bieden in het nieuwe stelsel en daarnaast ook collectiviteiten vanuit het verleden borgen.

Over Stap

Op 17 juni 2016 heeft Stap van De Nederlandsche Bank (DNB) als eerste algemeen pensioenfonds een vergunning ontvangen. Op dit moment hebben wij zeven pensioenkringen operationeel. In totaliteit voert Stap de pensioenregelingen uit voor ruim 46.000 deelnemers met een belegd vermogen van ruim € 7,5 miljard. De afgelopen jaren heeft Stap bijgedragen aan de consolidatie in de pensioensector en zijn 9 pensioenfonds toegetreden tot Stap. Stap heeft de ambitie om deze bijdrage ook in de toekomst te blijven leveren. Meer informatie over Stap vindt u op de website: www.stappensioen.nl.

Inleiding

In 2014 heeft de wetgever het bestaan van algemeen pensioenfonds mogelijk gemaakt met als belangrijkste doel het bieden van aanvullende keuzemogelijkheden voor werkgevers en werknemers om een kwalitatief hoogstaande en veilige pensioenuitvoering te realiseren tegen een scherpe prijs. Hiermee wordt tevens de consolidatie van de pensioenmarkt gefaciliteerd. Door de, voor een algemeen pensioenfonds unieke, eigenschap om gescheiden vermogens te beheren (ringfencing), zijn nieuwe mogelijkheden ontstaan om:

- Lagere kosten te realiseren door te profiteren van schaalvoordelen, zonder dat de eigenheid van de bestaande regeling hoeft te worden opgegeven.
- Een veilige haven te vinden voor een liquiderend pensioenfonds, met behoud van eigenheid en zonder de problemen die dekkingsgraadverschillen op de dag van overgang met zich meebrengen.
- De kwaliteit van de governance ofwel voor de lange termijn te garanderen, ofwel te verhogen.

In de afgelopen zes jaar heeft het algemeen pensioenfonds haar bestaansrecht bewezen, door bij te dragen aan de consolidatie van pensioenfondsen in Nederland en bij te dragen aan een kostenverlaging in combinatie met een kwaliteitsverhoging voor deelnemers en werkgevers. Wij gaan ervan uit dat het de wens is van zowel de overheid als de sociale partners om de specifieke karakteristieken die een algemeen pensioenfonds biedt, ook in het nieuwe stelsel te behouden. Die geven immers ook bij de invoering van het nieuwe pensioencontract, aanvullende mogelijkheden voor bestaande pensioenfondsen om de implementatie van het nieuwe pensioencontract te realiseren. En mocht de invoering van het stelsel reden zijn voor fondsen een zelfstandige toekomst te heroverwegen, dan biedt een algemeen pensioenfonds de oplossing voor toekomstbestendigheid.

Het is vanuit dit perspectief en vanuit twee van onze waarden, te weten transparantie en uitlegbaarheid, dat wij het concept wetsvoorstel hebben bestudeerd. Dit heeft geleid tot een aantal observaties, waarvan wij hieronder de belangrijkste vermelden, die daarna per onderwerp worden toegelicht.

- Gesloten pensioenfondsen en gesloten collectiviteitkringen
- Multi client collectiviteitkringen
- WVP+ contract
- Risicohouding opvragen bij deelnemers
- Standaardmethode en value-based ALM
- Weerstandsvermogen
- Arbeidsongeschikte deelnemers in gesloten collectiviteitkringen

Gesloten pensioenfondsen en gesloten collectiviteitkringen

In de concept Memorie van Toelichting (MvT) is op pagina 52 opgenomen dat het huidige FTK op gesloten pensioenfondsen van toepassing blijft. In voetnoot 79 van de concept MvT (pagina 69/70) staat voor gesloten pensioenfondsen en gesloten collectiviteitkringen vermeld: "Indien het wenselijk is dat ook voor de bestaande pensioenen bij gesloten pensioenfondsen de nieuwe financiële spelregels zullen gaan gelden, zal er een afwijkende juridische constructie gemaakt moeten worden".

Vanuit het belang van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden dienen ook gesloten pensioenfondsen en gesloten collectiviteitkringen bij algemeen pensioenfondsen de mogelijkheid te krijgen om de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten in te varen in het nieuwe contract. Derhalve moeten zij ook gebruik kunnen maken van het transitie FTK.

Bij een algemeen pensioenfonds zou voor gesloten collectiviteitkringen het verzoek tot invaren naar het nieuwe contract bij het paritair samengestelde belanghebbendenorgaan kunnen worden neergelegd. Het bestuur stelt na dit verzoek het transitie- en implementatieplan op voor de gesloten collectiviteitkring. Deze plannen worden ter goedkeuring voorgelegd aan het belanghebbendenorgaan.

Wanneer gesloten pensioenfondsen en gesloten collectiviteitkringen bij algemeen pensioenfondsen, met inachtneming van alle wettelijke waarborgen, ook de mogelijkheid hebben om in te varen dan wordt er voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat tussen verschillende pensioenuitvoerders en worden mogelijke barrières voor consolidatie voorkomen.

Multi client collectiviteitkringen

Een algemeen pensioenfonds heeft multi client collectiviteitkringen en single client collectiviteitkringen. In een multi client kring worden voor meerdere werkgevers en/of toetredende pensioenfonds gelijksoortige pensioenregelingen uitgevoerd. Het gevolg hiervan is dat er bij deze kringen¹ geen sprake is van eenduidige sociale partners.

In het wetsvoorstel worden voor bepaalde onderdelen specifieke uitzonderingen gemaakt voor verzekeraars en PPI's, omdat zij voor meerdere werkgevers gelijksoortige pensioenregelingen uitvoeren. Dit is ook bij multi-client pensioenkringen van algemeen pensioenfonds het geval. Het is dan ook ons verzoek om ook het algemeen pensioenfonds expliciet te noemen bij de toelichting van de betreffende bepalingen in het wetsvoorstel, waar verzekeraars en PPI's worden benoemd. Hiermee wordt duidelijk dat ook een algemeen pensioenfonds de mogelijkheid heeft om een besluit tot invaren te nemen, een voorstel te doen tot wijziging van de pensioenovereenkomst en het opstellen van één implementatieplan voor alle pensioenregelingen binnen een multi client collectiviteitkring. Deze besluiten worden ter goedkeuring voorgelegd aan het paritair samengestelde belanghebbendenorgaan.

WVP+ contract

In de concept MvT is op pagina 35 opgenomen dat de contractkeuze voor het WVP+ contract alleen open staat voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfonds en verplichtgestelde beroepspensioenfonds.

Wij zijn, in het belang van de deelnemers, van mening dat alle pensioenuitvoerders de mogelijkheid moeten hebben om te kiezen uit de verschillende contractvormen van het nieuwe pensioenstelsel.

Risicohouding opvragen bij deelnemers

(zie artikel 52b uit het wetsvoorstel en pagina 18, paragraaf 3.2.1 van de MvT)

Wij onderschrijven het belang dat het bestuur zich rekenschap dient te geven van de risicohouding van haar deelnemers. In het huidige stelsel worden zowel ambitie als risicohouding bepaald door sociale partners en getoetst door het pensioenfonds bij de opdrachtaanvaarding. Daarbij is het voor veel fondsen inmiddels al gebruik om hun deelnemers te bevragen naar zowel hun risicohouding, als naar andere aspecten van het beleggingsbeleid van het fonds. Het is aan het bestuur om de uitkomsten van het onderzoek mee te wegen in de vaststelling van het beleggingsbeleid.

De concept wettekst leidt in onze ogen tot een andere situatie, waarin het bestuur haar beleggingsbeleid dient te baseren op de uitkomsten van het deelnemersonderzoek. Het is onduidelijk in hoeverre het bestuur van het fonds mag afwijken van de uitkomsten van het deelnemersonderzoek. Deze ambivalente situatie is in onze ogen vanuit bestuurlijk perspectief onwenselijk, omdat dit kan leiden tot een beleid dat niet evenwichtig is (prudent person) en mogelijk leidt tot een slechter pensioenresultaat ten opzichte van de ambitie van de regeling. Wij zouden een nadere duiding wensen waaruit de verantwoordelijkheid van het bestuur van het fonds blijkt, indien de risicohouding van de deelnemers niet overeenkomt met de ambitie van de regeling en de prudent person principes.

---

¹ Dit is vergelijkbaar met de situatie bij verzekeraars en premiepensioeninstellingen.

Standaardmethode en value-based ALM

Wij hebben in het kader van uitlegbaarheid sterke voorkeur voor het hanteren van *één* uniforme methode voor de omrekening van de huidige opgebouwde pensioenrechten naar persoonlijke pensioenvermogens. Onze voorkeur gaat hierbij uit naar de standaardmethode. Met deze methode kan een pensioenfonds zijn collectieve pensioenvermogen op uitlegbare en herleidbare wijze toedelen en kunnen geschillen over de waarderingmethode tussen groepen belanghebbenden voorkomen worden, aangezien de uitkomsten van value-based ALM erg gevoelig zijn voor de overeen te komen veronderstellingen en aannames. De standaardmethode is een relatief eenvoudige, uitlegbare en herleidbare methode om de bestaande pensioenaanspraken te waarderen en het pensioenvermogen in het kader van de overstap naar een nieuw pensioencontract toe te delen.

Weerstandvermogen

Algemeen pensioenfonds zijn als enige pensioenuitvoerder op grond van de pensioenwet verplicht een weerstandvermogen aan te houden. Dit specifieke kenmerk wordt niet in de concept MvT onderkend. In de concept MvT wordt bijvoorbeeld op pagina 59 in het kader van de fiscaal gemaximeerde premiegrens, de opslag voor het weerstandvermogen niet benoemd. Wij verwachten nadere duiding hoe om te gaan met het fenomeen weerstandvermogen.

Arbeidsongeschikte deelnemers in gesloten collectiviteitskringen

In de concept MvT is opgenomen dat er na 1 januari 2026 uitsluitend opbouw mag plaatsvinden op basis van het nieuwe pensioencontract. Voor gesloten pensioenfonds en gesloten collectiviteitskringen bij algemeen pensioenfonds geldt dat er alleen voor arbeidsongeschikte deelnemers nog pensioen wordt opgebouwd. Als er niet wordt ingevaren naar het nieuwe contract dan heeft het voor de uitvoeringspraktijk de voorkeur om in een dergelijke situatie een uitzondering te maken (vergelijkbaar met verzekeringsovereenkomsten, pagina 60 van de concept MvT) en de opbouw van arbeidsongeschikten binnen het huidige FTK te continueren. De opbouw is immers het resultaat van de verzekering tegen arbeidsongeschiktheid die onderdeel was van de gesloten regeling. Er wordt geen premie voor deze opbouw meer betaald door de werkgever/werknemer. Wij vragen u ook deze uitzondering wettelijk te faciliteren.

Tot slot

Stap heeft haar reactie op deze internetconsultatie voornamelijk gericht op de specifieke aspecten die van belang zijn voor algemeen pensioenfonds. Op de meer generieke aspecten waar Stap een nadere duiding zou wensen, dan wel een aanpassing op het wetsvoorstel zou willen zien, heeft Stap deze, in afstemming met en via haar uitbestedingspartners en de werkgroepen van de Pensioenfederatie benoemd.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Stichting algemeen pensioenfonds stap

Huub Popping
Voorzitter